

ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

Специфіка сучасного навчання у закладах вищої освіти полягає в здатності не лише озброювати знаннями студентів, а й формувати у них потребу в безупинному самостійному оволодінні ними, розвивати вміння й навички самоосвіти. Тому основним завданням є формування інформаційно-грамотної особистості, здатної розуміти поставлені перед нею завдання, осмислювати, аналізувати результати, шукати нові можливості застосування зі змінами технологій та вимогами ринку [1]. В реалізації цього допоможуть сучасні інформаційні технології. Адже в сучасному світі стрімко зростає популярність інформаційних технологій, тому професійна підготовка фахівців має базуватись на нових викликах суспільства.

Науковці Г. Селевко, Р. Гуревич, М. Кадемія, Г. Коджаспірова, К. Петров у своїх працях розкривають педагогічні, дидактичні та методичні аспекти використання інформаційних технологій та засобів навчання. Дослідження В. Бикова, М. Жалдака, В. Заболотного, В. Лапінського, М. Львова, Н. Морзе, С. Ракова, Ю. Рамського, О. Співаковського свідчать, що впровадження інформаційних технологій у освітній процес уможливить індивідуалізацію та диференціацію процесу навчання, підвищення якості засвоєння навчального матеріалу та сприятиме активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Аналіз наукових джерел з профільних проблем нашого дослідження свідчить, що на даному етапі вища школа потребує не тільки впровадження сучасних інформаційних технологій та конкретизації засобів їх реалізації у підготовці бакалаврів декоративного мистецтва. Тому метою нашого дослідження є визначення та обґрунтування засобів інформаційних технологій у професійній підготовці бакалаврів декоративного мистецтва.

Варто конкретизувати що ми розуміємо під поняттям «засоби інформаційних технологій». Нам імпонує підхід науковця І. Роберта, який зазначає, що під засобами інформаційних технологій варто розуміти програмні, програмно-апаратні й технічні засоби й обладнання, що функціонують на базі засобів мікропроцесорної обчислювальної техніки, а також сучасних засобів і систем трансляції інформації, інформаційного обміну, що забезпечують операції зі збору, накопичення, обробки, зберігання, продукування, передачі, використання інформації, а також можливість доступу до інформаційних ресурсів комп'ютерних мереж (у тому числі й глобальних) [2].

В науковій теорії засоби інформаційних технологій поділяють на два види: апаратні (персональний комп'ютер і його основні складові, локальні та глобальні мережі, сучасне периферійне обладнання) та програмні (системні, прикладні, інструментальні) [3].

Основною метою підготовки бакалаврів декоративного мистецтва є формування особистості фахівця з декоративно-прикладного мистецтва, здатного зберігати і примножувати надбання національної етнокультури в умовах глобалізованого середовища. Одним з результатів навчання бакалаврів декоративного мистецтва у освітній програмі зазначено уміння володіти основними пакетами комп'ютерних програм для використання їх у художньо-проектній діяльності. Доцільно обґрунтувати умови, реалізація яких сприятиме досягненню цього результату.

На нашу думку, важливою умовою є реалізація змістового компоненту підготовки бакалаврів декоративного мистецтва до професійної діяльності, що здійснюється через впровадження в освітній процес дисциплін, спрямованих на формування умінь володіти програмними засобами фахового спрямування. Освітня програма підготовки бакалавра декоративного мистецтва передбачає наявність таких дисциплін як «Пакети прикладних програм» та «Комп'ютерний практикум». Але такі дисципліни студенти вивчають у восьмому семестрі.

Тому вважаємо, що використання окремих засобів сучасних інформаційних технологій у освітньому процесі інших дисциплін протягом всього періоду навчання також є необхідною умовою якісної підготовки бакалаврів декоративного мистецтва до професійної діяльності. Зокрема, під час створення орнаментальних елементів вишитих виробів в межах дисципліни «Композиція художніх виробів» студенти можуть використовувати можливості онлайн-конструкторів «OrnamentName» (<https://ornament.name/creator>) та «Текстова вишивка» (<https://vyshyvka.ukrzen.in.ua/>). Такі онлайн-конструктори дають змогу складати орнамент з букв і символів за правилами Бродівського письма («OrnamentName»); зі слів або речень, вибирати кольори та варіанти вишивки («Текстова вишивка»). Із утворених таким чином орнаментальних елементів можна скомпонувати композицію вишитого виробу. В цьому найкраще допоможе векторний графічний редактор (наприклад, Inkscape, CorelDraw). Використання засобів інформаційних технологій під час створення композицій вишитих виробів має перевагу над ручним способом, адже дає змогу мінімізувати витрати часу та створювати кілька зразків орнаменту, пропонувати кілька варіантів кольорового вирішення композиції виробу, покращує якість художнього проекту виробу, а відповідно й творчий задум у матеріалі буде виконано якісніше.

Третьою умовою варто визначити готовність викладачів до впровадження у освітній процес підготовки бакалаврів декоративного мистецтва засобів інформаційних технологій. Тому з'являється потреба у модернізації змістової складової курсів підвищення кваліфікації для викладачів закладів вищої освіти з метою оволодіння практичними вміннями використовувати різноманітні засоби інформаційних технологій, зокрема під час роботи з майбутніми бакалаврами декоративного мистецтва.

Отже, для здійснення професійної діяльності основною складовою є певний обсяг знань та умінь, достатній для розуміння проблем і шляхів їх практичного розв'язання. Засоби інформаційних технологій дають змогу урізноманітнити освітній процес, що, в свою чергу, вдосконалюватиме професійну підготовку майбутніх бакалаврів декоративного мистецтва.

Література

1. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : навч. посіб. / О. П. Буйницька. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 240 с.
2. Роберт И. В. О понятийном аппарате информатизации образования / И. В. Роберт // Информатика и образование. – 2002. – № 12. – С. 2–6.
3. Романишина О. Я. Огляд інформаційних технологій та засобів їх реалізації у вищих навчальних закладах / О. Я. Романишина // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». – 2015. – № 29. – С. 179–183.

ХРЕНОВА ВІКТОРІЯ
Хмельницький національний університет

РЕАЛІЗАЦІЯ ІДЕЇ АПСАЙКЛІНГУ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ-МАЙСТРІВ З ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА, ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Згідно із даними прогнозу ООН на період до 2030 р., серед основних викликів глобальному розвитку людства визначено проблеми щодо зростаючого дефіциту важливих для життєзабезпечення ресурсів та катастрофічне погіршення навколишнього середовища через недосконалу економічну діяльність суспільства. У цьому контексті актуальним є онтологічний пошук та опрацювання шляхів гармонізації людської діяльності. Одним із таких шляхів є апсайклінг (від англ. up-cycling), тобто переробка, вторинне використання чого-небудь або навіть «нове життя» речей. «Upcycling» є творчим процесом, оскільки завдяки кмітливості та таланту дизайнерів виходять абсолютно нові і досить корисні в повсякденному житті вироби [1; 2].

Як показує аналіз різноманітних інформаційних джерел, апсайклінг можна умовно розділити на переробку суто сміття (пластику, паперу, банок, корків) та використання старих речей, які втратили свою функціональність (книг, техніки, шин, меблів, одягу) в абсолютно нових іпостасях, надаючи їм нового, інколи дуже неочікуваного змісту [3]. У рамках впровадження ідей апсайклінгу та екодизайну в життя пересічних споживачів продуктів індустрії моди багато дизайнерів та просто креативної молоді займається «реінкарнацією» старих речей, створенням мистецьких об'єктів зі сміття.

Дещо детальніше розглянемо напрямок текстильного апсайклінгу. Так український дизайнер Оксана Караванська сфокусувалась на поєднанні у своїй колекції елементів старовинних українських сорочок із новими тканинами, технологіями, сучасним кроєм. В колекціях Haute Couture Еллен Лондон з Таїланду поєднує тканини з різних країн, постійно зберігаючи цілісність справжнього текстилю, приділяючи увагу вишивці та іншим елементам автентики, що можуть покращити дизайн. Австралійська художниця Луїза Сакстон (Louise Saxton) впродовж останніх 15 років приділяла увагу створенню арт-об'єктів з використанням зібраних фрагментів старовинної вишивки, мережива, вінтажного одягу, постільної білизни, переймаючись проблемою реконструкції минулого і прагненням надати історичному текстилю «друге життя» вже в новій формі [1].

Church of Upcycling – бренд київського дизайнера Ясі Хоменко. Під її керівництвом було запущено проєкт TheShirtProject. Головна мета проєкту – переробка непотрібних чоловічих сорочок в стильні жіночі вбрання. Бренд Papinarubashka, засновником якого є Павло Сусяков, виготовляє ексклюзивні обкладинки для арт-буків. У виробництві вони використовують тільки вінтажні тканини – сорочки, піджаки, штори, скатертини, знайдені на секонд-хендах, блошиних ринках і горищах.

Проте не лише вживаний текстиль або ж відходи текстильного виробництва надихають сучасних митців на творчість. Засновники бренду Talisman Fusing Factory Павло Зайцев та Роман Кузнецов замагаються виготовленням прикрас, предметів інтер'єру та посуду з плавлених пляшок. Ігор і Олександр Соколовські (бренд SlightStone) також обробляють непотрібні скляні пляшки і створюють з них світильники.